

การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูการศึกษาพิเศษ
เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายที่ 7

สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

The Study to Desirable Characteristics of Teachers in the Regional
Special Education Central, Network Group 7, Under the Office of
Special Education Administration.

เสาวลักษณ์ รอดอุตม์* สธิรพร ชาวนชัย**

Saowaluk Rodud, Sathiraporn Chaowachai

Received: June 18, 2020 Revised: July 20, 2020 Accepted: July 21, 2020

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูการศึกษาพิเศษ เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 7 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ ครูผู้สอน จำนวน 234 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูการศึกษาพิเศษ จำนวน 7 ด้าน รวม 75 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า 1. การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูการศึกษาพิเศษ เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 7 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X}$

* หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร Master of Education Program in Educational Administration, Faculty of Education, Naresuan University

** หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร Master of Education Program in Educational Administration, Faculty of Education, Naresuan University

= 4.32) ด้านมนุษยสัมพันธ์ต่อผู้ปกครอง ($\bar{X}$ = 4.31) ด้านความสำเร็จในการเรียนร่วม ($\bar{X}$ = 4.29) ด้านการสอน ($\bar{X}$ = 4.28) ด้านวิชาการ ($\bar{X}$ = 4.27) ด้านบุคลิกภาพและอารมณ์ ($\bar{X}$ = 4.25) และด้านความรู้ด้านการศึกษาพิเศษ ($\bar{X}$ = 3.95) ตามลำดับ 2. การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูการศึกษาพิเศษ เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 7 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ในตำแหน่งปัจจุบัน พบว่า ครูการศึกษาพิเศษ ทั้งเพศชายและเพศหญิงผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบันต่างกันจะมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนครูการศึกษาพิเศษที่มีระดับการศึกษาต่างกันจะมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ (Keywords): คุณลักษณะที่พึงประสงค์; การศึกษาพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ

Abstract

The purposes of this study were to study and compare the Desirable Characteristics of teachers in the Regional Special Education Central, network group 7, under the office of Special Education Administration classified by gender, education levels, and working experience at the current position. A group of sample was 234 teachers, acquired by stratified random sampling method. The tool used in this study was a five rating scale questionnaire that divided into two parts. First part was about general information of respondents. Second part was about the Desirable Characteristics of special education teachers consisted of 7 aspects 75 items. The statistics used in this study was the Percentage, Mean, and Standard Deviation. The results of the study were as follows. 1. A study of the Desirable Characteristics of Teachers in the Regional Special Education Center, network group 7, under the office of Special Education Administration. There is very average in all seven aspects: Morality and ethics ($\bar{X}$ = 4.32), Human Relations to parents ($\bar{X}$ = 4.31), Success in joint study ($\bar{X}$ = 4.29), Teaching ($\bar{X}$ = 4.28), Academic ($\bar{X}$ = 4.27), Personality and Emotion ($\bar{X}$ = 4.25), and Special Education knowledge. ($\bar{X}$ = 3.95). 2. A comparison of the

Desirable Characteristics of Teachers in the Regional Special Education Center, network group 7, under the office of Special Education Administration. Classify by gender, education levels, and current work experience. To discover that Special Education teachers, both sexes, who have current work experience at the current position are no different from the characteristics desired by others. There was statistically significant at 0.05 level. For Special Education teachers who has different education levels. There are desirable characteristics that are different statistically significant at 0.05 level.

Keywords: Desirable characteristics Special Education; The regional special education center.

บทนำ (Introduction)

ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับความรู้ และประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ หรือการจัดการศึกษาซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา รวมทั้งผู้ต้องการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีเพียงพอที่สามารถนำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพได้ มาตรฐานการปฏิบัติงาน เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ หรือการแสดงพฤติกรรมการปฏิบัติงานและการพัฒนางาน ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา รวมทั้งผู้ต้องการ ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องปฏิบัติตาม เพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายการเรียนรู้ หรือการจัดการศึกษา รวมทั้งต้องฝึกฝนพัฒนาตนเองให้มีทักษะ หรือความชำนาญสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง มาตรฐานการปฏิบัติตน เป็นจรรยาบรรณของวิชาชีพที่กำหนดขึ้นเป็นแบบแผนในการประพฤติปฏิบัติตน ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา รวมทั้งผู้ต้องการประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องยึดถือปฏิบัติตามเพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียง และฐานะของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาแก่ผู้รับบริการและสังคม อันจะนำมาซึ่งเกียรติ และศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ ครู คือ แบบอย่างที่ดีของศิษย์เป็นผู้สร้างสมาชิกใหม่ของสังคมให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพต่อสังคม ธรรมชาติของอาชีพครูเป็นอาชีพที่ต้องเกี่ยวข้องสัมผัสกับบุคคลอื่นอยู่เสมอ ฉะนั้นผู้ดำเนินอาชีพครูจึงต้องเป็นผู้ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน และใฝ่พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และบุคลากรทางการศึกษาพิเศษเป็นบุคคลที่ทำงานรับผิดชอบในการจัด

การศึกษาให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภท พัฒนาทั้งด้านความรู้ อารมณ์ สังคม จิตใจ และการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน เพื่อให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษ สามารถอยู่ร่วมกับคนในสังคมได้อย่างมีความสุข มีการทำงานต่อเนื่อง หรือร่วมกันอย่างสอดคล้องในแต่ละหน้าที่ทั้งทางฝ่ายการศึกษาและทางการแพทย์ โดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกันในการพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งบุคลากรทางการศึกษาพิเศษ จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาทางวิชาชีพ อบรม พัฒนา เพื่อให้เกิดความรู้ ความเชี่ยวชาญเพื่อนำมาพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษ หรือแม้กระทั่งเป็นแนวทางในการคัดเลือกบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูการศึกษาพิเศษอย่างมีคุณภาพ

จากความเป็นมาดังกล่าว จะเห็นได้ว่าครูการศึกษาพิเศษ มีบทบาทในการพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เป็นผู้ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาคุณลักษณะของครูการศึกษาพิเศษ และแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูการศึกษาพิเศษ เครื่องมือส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 7 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูการศึกษาพิเศษ เครื่องมือส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 7 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูการศึกษาพิเศษ เครื่องมือส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 7 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูการศึกษาพิเศษ เครื่องมือส่งเสริมประสิทธิภาพ ศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายที่ 7 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูการศึกษาพิเศษ เครื่องมือส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 7 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 7 ด้าน

ประกอบด้วย 1) ด้านความรู้ด้านการศึกษาพิเศษ 2) ด้านบุคลิกภาพและอารมณ์ 3) ด้านวิชาการ 4) ด้านการสอน 5) ด้านมนุษยสัมพันธ์ต่อผู้ปกครอง 6) ด้านคุณธรรมจริยธรรม และ 7) ด้านความสำเร็จในการเรียนร่วม

2. ประชากร

ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอน ศูนย์การศึกษาพิเศษเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 7 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 558 คน

3. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอน ในศูนย์การศึกษาพิเศษเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 7 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 234 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษารวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากงานวิจัย แนวคิด หนังสือ วารสาร บทความทางวิชาการ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูการศึกษาพิเศษ
2. สังเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูการศึกษาพิเศษ แบ่งออกเป็น 7 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านการศึกษาพิเศษ ด้านบุคลิกภาพและอารมณ์ ด้านวิชาการ ด้านการสอน ด้านมนุษยสัมพันธ์ต่อผู้ปกครอง ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านความสำเร็จในการเรียนร่วม
3. กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
4. สร้างแบบสอบถามนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูการศึกษาพิเศษ เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 7 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอน เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 7 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

2. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอเก็บข้อมูล พร้อมส่งแบบสอบถามถึงครูผู้สอน เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 7 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล ซึ่งมีการระบุวันรับแบบสอบถามคืน พร้อมสอดซองเปล่าติดแสตมป์และเจ้าหน้าที่ผู้วิจัยเพื่อความสะดวกในการจัดส่งกลับคืนแก่ผู้วิจัย

3. ผู้วิจัยตรวจสอบจำนวนและความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน ซึ่งผู้วิจัยได้ส่ง แบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 234 ฉบับ

6. การวิเคราะห์ผลข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูการศึกษาพิเศษ เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 7 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูการศึกษาพิเศษ เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 7 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน ใช้การวิเคราะห์สถิติที (Independent Sample t-test)

ผลการวิจัย (Research Results)

จากการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูการศึกษาพิเศษ เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายที่ 7 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอน พบว่า กลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายโดยมีผู้ตอบจำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 63.2 เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 36.8 ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 73.5 และสูงกว่าระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 26.5 และมีประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่งปัจจุบันระหว่าง 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.9 รองลงมาเป็นต่ำกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.6 และมากกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 8.5 รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศและสังกัด

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ จำแนกเป็น	234	100
1.1 ชาย	86	36.8
1.2 หญิง	148	63.2
2. ระดับการศึกษา จำแนกเป็น	234	100
2.1 ปริญญาตรี	172	73.5
2.2 สูงกว่าปริญญาตรี	62	26.5
3. ประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน จำแนกเป็น	234	100
3.1 ต่ำกว่า 5 ปี	95	40.6
3.2 ระหว่าง 5-10 ปี	119	50.9
3.3 มากกว่า 10 ปี	20	8.5

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์รายด้านในศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 7 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ผลการวิเคราะห์พบว่า การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูการศึกษาพิเศษ เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายที่ 7 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นรายด้านเรียงตามลำดับ ดังนี้

อันดับที่ 1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{x}$ = 4.32 และ S.D. = 0.56) อยู่ในระดับมาก

อันดับที่ 2 ด้านมนุษยสัมพันธ์ต่อผู้ปกครอง ($\bar{x}$ = 4.31 และ S.D. = 0.53) อยู่ในระดับมาก

อันดับที่ 3 ด้านความสำเร็จในการเรียนร่วม ($\bar{x}$ = 4.29 และ S.D. = 0.55) อยู่ในระดับมาก

อันดับที่ 4 ด้านการสอน ($\bar{x}$ = 4.28 และ S.D. = 0.59) อยู่ในระดับมาก

อันดับที่ 5 ด้านวิชาการ ($\bar{x}$ = 4.27 และ S.D. = 0.57) อยู่ในระดับมาก

อันดับที่ 6 ด้านบุคลิกภาพและอารมณ์ ($\bar{x}$ = 4.25 และ S.D. = 0.59) อยู่ในระดับมาก

อันดับที่ 7 ด้านความรู้ด้านการศึกษาพิเศษ ($\bar{x}$ = 3.95 และ S.D. = 0.72) อยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูการศึกษาพิเศษ เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายที่ 7 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ดังรายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ ในศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 7 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
ด้านความรู้ด้านการศึกษาพิเศษ	3.95	0.72	มาก
ด้านบุคลิกภาพและอารมณ์	4.25	0.59	มาก
ด้านการวิชาการ	4.27	0.57	มาก
ด้านการสอน	4.28	0.59	มาก
ด้านมนุษยสัมพันธ์ต่อผู้ปกครอง	4.31	0.53	มาก
ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.32	0.56	มาก
ด้านความสำเร็จในการเรียนร่วม	4.29	0.55	มาก
รวม	4.24	0.59	มาก

ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูการศึกษาพิเศษ เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 7 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

ผลการวิเคราะห์ด้วยการทดสอบสถิติที (t-test) ในระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ดังนั้นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูการศึกษาพิเศษ เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 7 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยจำแนกตามเพศ ในภาพรวมพบว่ามีค่า Sig. เท่ากับ 0.428 ซึ่งมากกว่า 0.05 แสดงว่าครูผู้สอนที่เพศต่างกันมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกันมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พบ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ด้านการศึกษาพิเศษ ด้านวิชาการ ด้านการสอน ด้านมนุษยสัมพันธ์ต่อผู้ปกครอง และด้านคุณธรรมจริยธรรม รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูการศึกษาพิเศษ เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 7 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามเพศ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t-test	Sig.
ด้านความรู้ด้านการศึกษาพิเศษ	ชาย	86	3.87	0.63	1.670	.096
	หญิง	143	3.99	0.59		
ด้านบุคลิกภาพและอารมณ์	ชาย	86	4.30	0.22	2.426	.016
	หญิง	143	4.22	0.28		
ด้านวิชาการ	ชาย	86	4.27	0.23	1.875	.062
	หญิง	143	4.30	0.27		
ด้านการสอน	ชาย	86	4.32	0.22	1.840	.067
	หญิง	143	4.26	0.25		
ด้านมนุษยสัมพันธ์ต่อผู้ปกครอง	ชาย	86	4.30	0.25	0.269	.788
	หญิง	143	4.31	0.29		
ด้านคุณธรรมจริยธรรม	ชาย	86	4.33	0.16	1.135	.258
	หญิง	143	4.30	0.22		
ด้านความสำเร็จในการเรียนร่วม	ชาย	86	4.33	0.22	2.220	.027
	หญิง	143	4.26	0.26		
รวม	ชาย	86	4.25	0.28	0.795	0.428
	หญิง	143	4.23	0.31		

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์ด้วยการทดสอบสถิติที (t-test) ในระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ดังนั้นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูการศึกษาพิเศษ เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 7 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยจำแนกตามระดับการศึกษาในภาพรวมพบว่าค่า Sig. เท่ากับ 0.00 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 แสดงว่าครูผู้สอนที่ระดับการศึกษาต่างกันมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันจะมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พบ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ด้านการศึกษาพิเศษ ด้านบุคลิกภาพและอารมณ์ ด้านวิชาการ ด้านการสอน ด้านมนุษยสัมพันธ์ต่อผู้ปกครอง และด้านความสำเร็จในการเรียนร่วม รายละเอียดดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูการศึกษาพิเศษ เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 7 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามระดับการศึกษา

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	ระดับการศึกษา	n	$\bar{x}$	S.D.	t-test	Sig.
ด้านความรู้ด้านการศึกษาพิเศษ	ปริญญาตรี	172	3.86	0.65	4.535	.000
	สูงกว่าปริญญาตรี	62	4.18	0.36		
ด้านบุคลิกภาพและอารมณ์	ปริญญาตรี	172	4.22	0.28	3.763	.000
	สูงกว่าปริญญาตรี	62	4.34	0.19		
ด้านวิชาการ	ปริญญาตรี	172	4.24	0.27	2.632	.009
	สูงกว่าปริญญาตรี	62	4.33	0.20		
ด้านการสอน	ปริญญาตรี	172	4.26	0.25	3.180	.002
	สูงกว่าปริญญาตรี	62	4.35	0.18		
ด้านมนุษยสัมพันธ์ต่อผู้ปกครอง	ปริญญาตรี	172	4.29	0.29	2.195	.029
	สูงกว่าปริญญาตรี	62	4.38	0.24		
ด้านคุณธรรมจริยธรรม	ปริญญาตรี	172	4.30	0.21	1.795	.074
	สูงกว่าปริญญาตรี	62	4.35	0.15		
ด้านความสำเร็จในการเรียนร่วม	ปริญญาตรี	172	4.26	0.28	2.829	.005
	สูงกว่าปริญญาตรี	62	4.34	0.13		
รวม	ปริญญาตรี	172	4.20	0.32	5.179	.000
	สูงกว่าปริญญาตรี	62	4.32	0.21		

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) ในระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ดังนั้น คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูการศึกษาพิเศษ เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 7 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยจำแนกตามประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน ในภาพรวมพบว่ามีค่า Sig. เท่ากับ 0.564 ซึ่งมากกว่า 0.05 แสดงว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบันต่างกันมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบันต่างกันจะมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พบ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพและอารมณ์ ด้านวิชาการ ด้านการสอน ด้าน

มนุษย์สัมพันธ์ต่อผู้ประกอบการ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านความสำเร็จในการเรียนร่วม
รายละเอียดดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูการศึกษาพิเศษ เครือข่ายส่งเสริม
ประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 7 สำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตาม
ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	f-test	Sig.
ด้านความรู้ด้านการศึกษาพิเศษ	ระหว่างกลุ่ม	3.547	2	1.773	4.947	.008
	ภายในกลุ่ม	82.803	231	.358		
	รวม	86.350	233			
ด้านบุคลิกภาพและอารมณ์	ระหว่างกลุ่ม	0.079	2	.040	.574	.564
	ภายในกลุ่ม	15.925	231	.069		
	รวม	16.004	233			
ด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	0.115	2	.057	.874	.419
	ภายในกลุ่ม	15.160	231	.066		
	รวม	16.275	233			
ด้านการสอน	ระหว่างกลุ่ม	0.106	2	.053	.925	.398
	ภายในกลุ่ม	13.285	231	.058		
	รวม	13.392	233			
ด้านมนุษยสัมพันธ์ต่อผู้ประกอบการ	ระหว่างกลุ่ม	0.122	2	.061	.780	.460
	ภายในกลุ่ม	18.109	231	.078		
	รวม	18.231	233			
ด้านคุณธรรมจริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	0.131	2	.065	1.699	.185
	ภายในกลุ่ม	8.880	231	.038		
	รวม	9.011	233			
ด้านความสำเร็จในการเรียนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	0.084	2	.042	.674	.511
	ภายในกลุ่ม	14.426	231	.062		
	รวม	14.510	233			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	.052	2	.026	.574	.564
	ภายในกลุ่ม	10.376	231	.045		

คุณลักษณะที่พึงประสงค์	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	f-test	Sig.
	รวม	10.427	233			

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูการศึกษาพิเศษ เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายที่ 7 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายโดยมีผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี รองลงมาเป็นระดับสูงกว่าระดับปริญญาตรี และมีประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่งปัจจุบันคือ ระหว่าง 5-10 ปี รองลงมาเป็น ต่ำกว่า 5 ปี และมากกว่า 10 ปี ตามลำดับ

2. การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูการศึกษาพิเศษ เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายที่ 7 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายที่ 7 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านพบว่าค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมาก คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม รองลงมาได้แก่ ด้านมนุษยสัมพันธ์ต่อผู้ปกครอง ด้านความสำเร็จในการเรียนรู้ ร่วม ด้านการสอน ด้านวิชาการ ด้านบุคลิกภาพและอารมณ์ ด้านความรู้ด้านการศึกษาพิเศษ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีรายละเอียด ดังนี้

ด้านคุณธรรมจริยธรรม ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรมจริยธรรมที่พึงต้องการให้ปฏิบัติ โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญสูงสุด คือ ครูเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน รองลงมาได้แก่ ครูมีความยุติธรรมเสมอภาค, ครูเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม, ครูมีความขยันหมั่นเพียร, ครูมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่, ครูรักและศรัทธาในวิชาชีพ, ครูเข้าสอนตรงเวลา, ครูปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ, ครูมีความเสียสละ, ครูสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบ, ครูมีความเมตตาต่อนักเรียน และครูมีความซื่อสัตย์สุจริต ตามลำดับ

ด้านมนุษยสัมพันธ์ต่อผู้ปกครอง ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ด้านมนุษยสัมพันธ์ต่อผู้ปกครองที่พึงต้องการให้ปฏิบัติ โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ใน

ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญสูงสุด คือ ครูรายงานความก้าวหน้าพัฒนาการนักเรียนแก่ผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ รองลงมาได้แก่ ครูรับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครอง, ครูให้คำปรึกษาและคำแนะนำแก่ผู้ปกครอง, ครูร่วมมือกับผู้ปกครองในการสังเกตพฤติกรรมแล้วนำมาจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และครูมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง ตามลำดับ

ด้านความสำเร็จในการเรียนร่วม ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสำเร็จในการเรียนร่วมที่พึงต้องการให้ปฏิบัติ โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญสูงสุด คือ ครูมีความรู้ในการปรับพฤติกรรมนักเรียน รองลงมา ได้แก่ ครูมีการวางแผนการสอนอย่างรอบคอบ, ครูปลูกฝังทัศนคติให้นักเรียนปกติไม่ดูหมิ่นนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ, ครูจัดกิจกรรมให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษสามารถทำร่วมกับเด็กปกติได้, ครูเข้าใจในพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ, ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีทักษะทางสังคมสามารถอยู่ร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียนได้ และครูมีความเข้าใจในความแตกต่างของนักเรียนแต่ละประเภทความพิการ ตามลำดับ

ด้านการสอน ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการสอนที่พึงต้องการให้ปฏิบัติ โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญสูงสุด คือ ครูมีความรู้ในการพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ รองลงมา ได้แก่ ครูจัดทำสื่อการสอนที่เหมาะสมกับพัฒนาการของนักเรียน, ครูจัดหาสื่อการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน, ครูมีความรู้ในการพัฒนาทักษะกล้ามเนื้อมัดเล็กของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ, ครูมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียน, ครูมีความรู้ในการปรับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียน, ครูมีทักษะในการอ่าน, ครูจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้, ครูมีทักษะในการฟังที่ดี, ครูมีทักษะในการพูดสื่อสารที่ชัดเจน, ครูมีความรู้ในการพัฒนาทักษะทางสติปัญญาหรือการเตรียมความพร้อมทางวิชาการของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ, ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้การวิเคราะห์ภาระงาน (Task analysis), ครูฝึกฝนให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง, ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ, ครูมีความรู้ในการพัฒนาทักษะจำเป็นเฉพาะความพิการหรือทักษะจำเป็นอย่างอื่น ๆ ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ, ครูมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน, ครูมีทักษะในการเขียนบันทึกพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ, ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับศักยภาพนักเรียน, ครูมีความรู้ในการพัฒนา

ทักษะการรับรู้และแสดงออกทางภาษาของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ, ครูมีความรู้ในการพัฒนาทักษะกล้ามเนื้อมัดใหญ่ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ, ครูมีความรู้ในการพัฒนาทักษะทางสังคมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และครูสามารถจัดเนื้อหาสาระให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน ตามลำดับ

ด้านวิชาการ ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ด้านวิชาการที่พึงต้องการให้ปฏิบัติ โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญสูงสุด คือ ครูจัดทำแผนให้บริการช่วยเหลือเฉพาะครอบครัว (Individualized Family Service Plan : IFSP) รองลงมา ได้แก่ ครูใช้หลักสูตรได้เหมาะสมกับประเภทความพิการของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ, ครูมีทักษะการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน, ครูนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงและทบทวนแผนเพื่อพัฒนาเด็กพิการ, ครูเลือกใช้เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่น, ครูสามารถแนะนำผู้ปกครองให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา, ครูใช้หลักสูตรการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention : EI) ได้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ, ครูปฏิบัติงานร่วมกับนักวิชาชีพ ในการพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษ, ครูมีความสามารถในการประเมินความสามารถพื้นฐาน, ครูมีการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน อย่างต่อเนื่อง, ครูมีความรู้พื้นฐานการคัดกรองประเภทความพิการทางการศึกษา, ครูร่วมมือกับชุมชนในการค้นหาเด็กที่มีความต้องการพิเศษในพื้นที่, ครูจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan : IIP) ได้สอดคล้องกับแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล, ครูพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ และครูสามารถจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program : IEP) ให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน ตามลำดับ

ด้านบุคลิกภาพและอารมณ์ ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพและอารมณ์ที่พึงต้องการให้ปฏิบัติ โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญสูงสุด คือ ครูไม่พูดเหยียดหยามนักเรียน รองลงมา ได้แก่ ครูมีบุคลิกภาพที่อบอุ่นดังเป็นพ่อแม่, ครูไม่พูดจาข่มขู่นักเรียน, ครูเป็นมิตรกับนักเรียน, ครูใจเย็นไม่โกรธง่าย, ครูมีอารมณ์ขันบางโอกาส, ครูมีอารมณ์ขันบางโอกาส, ครูเข้าใจอารมณ์ที่เปลี่ยนแปลงของนักเรียน, ครูสามารถควบคุมอารมณ์ได้เมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่กดดัน, ครูมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง และครูแต่งกายเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ ตามลำดับ

ด้านความรู้ด้านการศึกษาพิเศษ ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้ด้านการศึกษาพิเศษที่พึงต้องการให้ปฏิบัติ โดยภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญสูงสุด คือ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภท, หลักฐานที่แสดงถึงความรู้ที่ตรงกับสาขาวิชาการศึกษาพิเศษที่สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ และมีวุฒิการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาการศึกษาพิเศษ ตามลำดับ

3. การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูการศึกษาพิเศษ เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 7 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยจำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูการศึกษาพิเศษ เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 7 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามเพศ พบว่า ครูผู้สอนการศึกษาพิเศษ ทั้งเพศชายและเพศหญิง มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกัน มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พบ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ด้านการศึกษาพิเศษ ด้านวิชาการ ด้านการสอน ด้านมนุษยสัมพันธ์ต่อผู้ปกครอง และด้านคุณธรรมจริยธรรม

การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูการศึกษาพิเศษ เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 7 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ครูผู้สอนการศึกษาพิเศษที่มีระดับการศึกษาต่างกันทั้งระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี จะมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันจะมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พบ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ด้านการศึกษาพิเศษ ด้านบุคลิกภาพและอารมณ์ ด้านวิชาการ ด้านการสอน ด้านมนุษยสัมพันธ์ต่อผู้ปกครอง และด้านความสำเร็จในการเรียนร่วม

การเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูการศึกษาพิเศษ เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 7 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำแนกตามประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน พบว่า ครูผู้สอนการศึกษาพิเศษที่มีประสบการณ์การทำงานที่ต่างกันจะมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบันแตกต่างกันจะมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พบ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพและอารมณ์ ด้านวิชาการ

ด้านการสอน ด้านมนุษยสัมพันธ์ต่อผู้ปกครอง ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านความสำเร็จในการเรียนรู้

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การศึกษาคูณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูการศึกษาพิเศษ เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายที่ 7 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผลการวิจัยสามารถอภิปรายผลในประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูการศึกษาพิเศษ เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายที่ 7 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เมื่อพิจารณาทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้ด้านการศึกษาพิเศษ 2) ด้านบุคลิกภาพและอารมณ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณิ เจตจานงนุช และคณะ (2555) ที่กล่าวว่าด้านทักษะการปฏิบัติงานของครูการศึกษาพิเศษควรมีทักษะในการติดต่อสื่อสาร การประสานงาน การตัดสินใจ และการควบคุมอารมณ์ 3) ด้านวิชาการ 4) ด้านการสอน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552) ที่กล่าวว่าครูต้องใช้เวลาในการเตรียมการสอนอย่างเต็มที่ วางแผนการสอน ค้นคว้าหาวิธีการที่จะสอนศิษย์ในรูปแบบต่าง ๆ และในขณะที่ดำเนินการสอนต้องสอนให้ครบตามเวลาที่กำหนด 5) ด้านมนุษยสัมพันธ์ต่อผู้ปกครอง 6) ด้านคุณธรรมจริยธรรม สอดคล้องกับแนวคิดของ เฮสซงและวิกส์ (1987, อ้างใน ประสานัญญูชาติ, 2553) ที่กล่าวว่า ครูเป็นบุคคลที่ต้องกระทำตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีต่อศิษย์และสังคม (Being a Role Model) เพราะศิษย์ต้องมีแบบอย่างที่ถูกต้องตั้งมเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตของตน และ 7) ด้านความสำเร็จในการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณ ลิ้มศิริ (2542) ที่กล่าวถึง ความสำเร็จของการเรียนรู้ ในด้านเจตคติว่า นักเรียนปกติจะมีความคุ้นเคยและเข้าใจนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมากขึ้น ทำให้เกิดการขัดความกลัวและความดูหมิ่นเหยียดหยันให้หมดไป ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูการศึกษาพิเศษ เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 7 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยจำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน ของครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกันจะมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนครูผู้สอนเพศชายและเพศหญิง ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบันต่างกันจะมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า เพศชายและเพศหญิงไม่ได้เป็นตัวบ่งชี้คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูการศึกษา

ได้อย่างแท้จริง แต่สิ่งที่บ่งชี้เด่นชัดในสภาพการณ์ปัจจุบันของครูการศึกษาพิเศษ เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ กลุ่มเครือข่ายที่ 7 สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ พบว่า ครูการศึกษาพิเศษส่วนใหญ่จะมีการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งเห็นสมควรว่าควรมีการสนับสนุนครูผู้สอนในการศึกษาต่อในระดับที่สูงกว่าปริญญาตรี เพื่อความก้าวหน้าและมั่นคงในการทำงาน และยังส่งผลไปยังประสบการณ์ในการทำงานที่มีประสิทธิภาพที่ดีมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญเลิศ เกียรติพรพิทักษ์ (2546) ที่ได้วิจัยเรื่องคุณลักษณะพึงประสงค์ของครูประจำกลุ่มตามทัศนะของนักศึกษาการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ วิธีเรียนทางไกลในเขตพื้นที่อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี พบว่า ศึกษาคุณลักษณะพึงประสงค์ของครูประจำกลุ่ม 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านการสอน ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านการพัฒนา และในภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันตามนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุวิทย์ เขตขมภู (2562) ที่ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนดงมะไฟวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 พบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเพิ่มขึ้นครูมีความพึงพอใจต่อการศึกษาดูงานและอบรมเชิงปฏิบัติการอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. สถานศึกษา หรือองค์กรทางการศึกษา สามารถนำผลจากการวิจัย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ส่งผลต่อครู ศูนย์การศึกษาพิเศษเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพศูนย์การศึกษาพิเศษ เครือข่ายที่ 7 สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ไปเป็นแนวทางในการกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูการศึกษาพิเศษ ของศูนย์การศึกษาพิเศษ และความต้องการของนักเรียนพิเศษต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจากครูผู้สอนในศูนย์การศึกษาพิเศษให้มากขึ้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและมีความน่าเชื่อถือ
2. ควรใช้เครื่องมือที่หลากหลายในการเก็บรวบรวมข้อมูล เช่น การสนทนากลุ่ม เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง (References)

วรรณ เจตจำนงนุช, ปิยวรรณ วิเศษสุวรรณภูมิ, ชนิศา ตันติเฉลิม, ดุสิตา ทินมาลา. (2560).

มาตรฐานวิชาชีพในครูการศึกษาพิเศษ. วารสารวิธีวิทยาการวิจัย จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัยฯ, 30(2), (161-186).

ดุสิตา ทินมาลา. (2561). “คุณลักษณะบัณฑิตครูการศึกษาพิเศษกับนโยบายการศึกษา ไทย”.

วารสารราชพฤกษ์คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 16(1), (1-14).

ธวัช ขาวผ่อง. (2552). “การศึกษาคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ
ผู้อำนวยการโรงเรียนในพรตศนะของผู้อำนวยการโรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 2”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. เพชรบูรณ์:
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.

ประจักษ์ รุ่งแสง. (2560). “ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อคุณลักษณะพึงประสงค์ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ในโรงเรียนบ้านชาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3”. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต.

กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.

สุคนธา ทองบริสุทธิ์. (2553). “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของอาจารย์ในความคิดเห็นของนิสิตคณะ
สัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย”. สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต.

กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ริเรื่องรอง รัตนวิไลสกุล. (2545). “การศึกษาคุณลักษณะครูพึงประสงค์ของนักศึกษาและ
อาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี”. วารสารวิจัยและพัฒนา มจร.,
25(2), 149-165.